

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . " 6.—
 Četrt leta . . . " 3.—
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
 „ 10 vinarjev. „

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 ... popust. ...
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 ... popoldne. ...
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Težki nasledki vojne v Bolgariji.

(Izvirni dopis iz Sofije.)

Kakor je bilo čitati pred kratkim v „Straži“ in drugih listih, je letina v Bolgariji prav dobra. Med tem, ko so se možje in fantje bojevali, obdelale so ženske in odrasli otroci polja in vinograde. Iz polja je že vse spravljeno domov, fantje so prišli ravno prav k „vršenju“, to je: k mlatvi. Torej kruha bo v deželi in bo preostalo še mnogo žita za izvoz v druge dežele. Trgatev bo pač slaba. Trsje je bilo sicer jako polno, a prišla je v poslednjem času strupena rosa in uničila skoraj vse po vinogradih, katerim je bila do sedaj še prizanesla trtna uš. Amerikanski nasadi so v Bolgariji še velika redkost.

A pri vsej dobri žetvi in oblihi paši je pa vendar večina prebivalstva v veliki bedi. Vojska ne pokončuje samo človeška bitja, ampak tudi vso delo pridnih rok in požre prihranjene groše.

Bel denar — pravi bolgarski pregovor — za črne dni. („Beli pari za črni dni.“) Bilo je v istini dosti belega (srebrnega) in žoltega denarja nabranega v državnih blagajnah in zasebnih mošnjah. Saj znano je, da ni bolj štedljivega in skromnega roda, kakor je bolgarski. Zato je pa tudi opravičeno upanje, da bodo sedanji „črni dnevi“ kmalu minoli in da se bode še vedno našel „bel denar“ za največjo potrebo.

Država in večji kapitalisti bodo skusili spraviti skupaj fond 50 milijonov, iz katerega se bodo delile podpore vdovam in sirotam v boju padlih vojakov. Prve milijone za ta fond bode dala država; a sigurno ne bodo zaostajali milijonarji, kakoršnih še šteje Bolgarija tudi nekoliko.

Posebno mnogo je učiteljskih sirot. A tudi onim učiteljem, ki so se vrnili iz bojnega polja, se slabo godi ne samo po deželi, kjer je mizerija obča, ampak tudi po mestih. Vse za življenje potrebne reči so se podražile; nekatere dvojno, kakor živež in obleka, a stanovanja so bila že poprej draga. Tako piše neki učitelj iz Varne v časnik „Jutro“ (št. 930) med drugim sledeče:

„Istina je, da se je življenje pri nas jako podražilo. Hudi časi so nastopili ne samo za srednje in ubožne razrede ljudstva, ampak za celi narod. A za to pa morajo vladajoči krogi o pravem času premisliti, kako bi se ljudem v teh hudih časih pomagalo. Moka se je blizu dvojno podražila, a pri tem

jo je še težavno dobiti. Drug živež, na primer meso, jajca, maslo, zelenjad itd., to vse je jako drago postalo, a po kakovosti je prav slabo. Kar se pa tiče drvi, oglja in premoga, te reči so celo redkost; in kdor si jih more kupiti, to je za-nj razkošnost.“

Poleg tega pa še pride vprašanje o najemnini. Ne samo v Sofiji, nego tudi v provincijah ni plačala velika večina najemnikov najemnine celih deset mesecev, dokler je trajala vojna. In kdo bi tudi plačeval, saj so bile samo žene in otroci doma? Sedaj, ko so se možje vrnili, zahtevajo hišni gospodarji seveda zaostalo najemnino. A denarja ni od kod vzeti niti za enomesečno najemnino, kamo-li za deset mesecev skupaj!

Uradniki in učitelji so dobivali med časom vojne samo eno tretjino plače. S to malo svoto bi bili komaj najemnine plačevali. S čim bi se pa naj preživeli pri tej dragoti in pri tem pomanjkanju hranilnih produktov!

Tako se godi sedaj, a še hujše bo, ko nastopi zima. „Oni, ki so se vrnili iz bojnega polja zdravi, bodo pri svoji marljivosti, štedljivosti in skromnosti že preživeli sebe in svojo družino. A kaj bo pa z onimi, ki so se vrnili onemogli, bolehnii in kruljavi? Takih je na tisoče. Kaj bo počel tisti, kateremu je bila amputirana roka ali noga, kateri je oslepel, ali ali se nalezel hudega revmatizma, da se gibati ne more? Teh je tudi na tisoče. Domači izdelovalci umetnih nog in bergelj imajo toliko dela, da nikakor ne morejo vseh naročil izvršiti. Zato se, je v zunanjih deželah naročilo nekoliko tisoč umetnih nog in še mnogo drugih ortopedičnih oprav.

Vojna je zares velika nesreča! Ona ni samo grozna zaradi človeških žrtev na bojnem polju, ampak tudi glede žalostnih nasledkov, kateri trajajo skozi cela pokolenja in se pokazujejo na pohabljenih ljudeh, razrušenih mestih in vaseh, razdejanih mostovih, uničenih poljih, vrtilih, vinogradih itd.

V istini, vojna bi se morala vsikdar na vsak način izbegovati. Kdor jo začne, prevzame na sebe velikansko odgovornost pred Bogom in pred ljudmi. A kdor se trudi za ohranjenje miru, njega bodo še blagoslovljali sedanji in pozni rodovi.

Balkanski kristjani so šli zedinjeni v boj za sveto reč, pokazovali so vsaj pred svetom dobre namene. A prišla je med nje zavistnost vmešal se je zunanji sovražnik in razrušil zvezo. Tako so se sprili med seboj in nazadnje — do krvavega pobili!

Dobro je rekel, vračajoč se iz vojne, bolgarski kmet: „Šli smo pogumni v boj. Premagali smo Tur-

čina. Tolkli smo se potem še po nepotrebnem z zavzniki. Sedaj se pa vračamo in pripeljemo seboj en voz — vetra.“

Resnično, v gmotnem oziru Bolgari niso pridobili nič znatnega, a v нравstvenem oziru so si pridobili lep nauk in skušnjo za bodočnost.

A tako krepak in zdrav narod v telesnem oziru ter tako vrl in blag v duševnem oziru ne more in ne sme zdvojiti zaradi trenutnih nevspehov, katerih ni sam zakrivil, nego lahko vsklikne z drugimi Slovani vred:

„Još Bugarska ni propala,
 Dok mi živimo!“

A. B.

Mednarodni kapital rovari.

Ves svet je upal, da se bo sedaj, ko je zavladal mir, ublažila in znižala odušeruško-visoka obrestna mera evropskih notnih bank, ki je tako silno pritiskala celo narodno gospodarstvo. V istini se je tudi jel denar v banke nazaj stekati in bilo je upanje, da se bo položaj olajšal. Toda ti, ki so upali, so delali račun brez mednarodnega kapitala. Baje je morala ostati obrestna mera visoka, ker denarja, ki je bil na razpolago, ni bilo veliko in tudi, ker ni bilo efektivno denarno stanje notnih bank v nobenem sorazmerju z zahtevami, ki so se nanje stavile. Obe okoliščini je pa zakrivil kapital sam, ali ju pa saj bistveno poostiril. Velike svote denarja so njegovi lastniki poskrili v domače shrambe, ker so računali z deruto finančijelnih razmer, ali so pa tako hantirali, da so posodili denar le na kratke obroke. Sedaj pa prihaja iz Londona vest, da je došla tje kaj že velikanska množina zlata, in da ga je še več na potu. Kljub temu se pa ne more zaznamovati kakega olajšanja denarnega stanja. Došlo zlato so si namreč posamezne bančne družbe baje obdržale in ga ne marajo izročiti angleški banki, z namenom, da bi prišlo na denarni trg kolikor le mogoče malo denarja v zlatu.

Slične vesti prihajajo tudi iz Nemčije in iz Francije. Tudi tam skrivajo zlato iz enakega vzroka, kakor v Londonu, toda pod pretvoro, da je treba pomnožiti denarni sklad za slučaj vojske. Mednarodnemu kapitalu je prav dobro znano, da ne rabita na milijone denarja samo Francija in Rusija, ampak še tudi Balkan, Nemčija, Avstrija in Italija. Če bi padla sedaj obrestna mera tako, kakor to zahtevata po-

je razvijalo od Betlehema do Kalvarije, hočemo imeti tako spisano, kakor se sicer piše životopis, v katerem se združuje vse, kar nam je znanega iz življenja slavnih mož. Tako življenje Jezusovo je družbi spisal apostolski pastir ljubljanske škofije in ni dvojbe, da bodo ta spis sprejeli z velikim veseljem vsi Slovenci. Spis bo izšel v dveh delih, tako, da že prihodnje leto imajo Mohorjani celega v rokah. Znani umetnik V. Cotič bo spis okrasil z izvirnimi risbami.

3. Tretja knjiga bo „Mladim srcem“, II. zvez., katero je spisal znani pisatelj Ksaver Meško in ilustriral umetnik Saša Santel.

4. Dr. J. Gruđen nadaljuje svojo „Zgodovino slovenskega naroda“ (4. zvezek). Ako kedaj katero knjigo, pozdravlja slovenski narod le to z največjim veseljem. Ze prvi zvezek je bil sprejet z obćim priznanjem, drugi je bil veliko zanimivejši. Slovenec bo po tej knjigi še le spoznal svojo zgodovino in se bo zavedel pomena slovenske narodnosti. Srednjim šolam bo ta knjiga dajala gradiva v obilici, da na njeni podlagi poglobe poznavanje domovine, katere žalibog mi v Avstriji doslej nismo znali ceniti. Iz takih spisov se bodo ljudje učili spoznavati, da imamo i mi svojo zgodovino in da se nam doslej ni povedalo, kako je ta zgodovina slavna.

5. Peta naša knjiga je „Slovenskih Večernic“ 68. zvezek, ki prinese zbirko kraških povesti. V Večernicah bodo zastopani znani pisatelji, kakor: Ks. Meško, Kostanjevec, P. Perko, dr. Česnik in pa še drugi.

6. Molitvenik bo v prvi vrsti namenjen bratovščinam in cerkvenim družbam. Ljubljanski bogoslovci so bili priredili lep prevod laške Skupolijeve knjige: „Duhovni boj“, in velečastiti gospod župnik Fr. S. Finžgar je prevzel uredništvo. Prevod je lep, ž njim se obogati naše ascetično slostvo. Kdor želi vezan molitvenik, naj doplača za veznino z zlato obrezo K 1.20, z rdečo obrezo 60 vin.

PODLISTEK.

Družba sv. Mohorja.

Iz glasnika družbe sv. Mohorja v letošnjem koledarju posnamemo:

Družba sv. Mohorja šteje letos 78.271 udov, to je 296 manj nego prejšnje leto. Nazadovali smo torej nekoliko, a vendar se je skupno število Mohorjanov še vedno ohranilo na častni višini.

Ko primerjamo letošnje število udov, po posameznih škofijah, oziroma krajih, z lanskim, vidimo, da smo nazadovali po sledečih: ljubljanska 164, dalmatinske in senjska 24, zagrebška 45, sombotelska 46, sekovska 78, videmska 10, Amerika 440, Afrika in Azija 58. — Napredovali pa smo v sledečih škofijah: v goriški za 86, v krški za 85, v lavantiški za 149, v tržaško-koprski za 175, v porečki za 17, v djakovski za 5, v Bosni za 7, po raznih krajih za 45 udov.

1. Goriška nadškofija šteje 173 dosmrtnih, 9487 letnih, vkup 9660 udov.

2. Krška škofija šteje 207 dosmrtnih, 5969 letnih, vkup 6176 udov.

3. Lavantiška škofija 516 dosmrtnih, 23.978 letnih, vkup 24.494 udov.

4. Ljubljanska škofija šteje 835 dosmrtnih, in 27.926 letnih, vkup 28.761 udov.

5. Tržaško-koprška škofija šteje 91 dosmrtnih, 4889 letnih, vkup 4980 udov.

6. Škofiji Poreč in Krk šteje 8 dosmrtnih in 142 letnih, vkup 150 udov.

7. Senjska in dalmatinske škofije štejejo 10 dosmrtnih, 184 letnih, vkup 194 udov.

8. Zagrebška nadškofija šteje 15 dosmrtnih in 317 letnih, vkup 332 udov.

9. Djakovska škofija šteje 78 letnih udov.

10. Bosanske škofije štejejo 8 dosmrtnih, 140 letnih, vkup 148 udov.

11. Sombotelska in druge ogrske škofije štejejo 174 udov.

12. Sekovska škofija 26 dosmrtnih, 329 letnih, vkup 355 udov.

13. Videmska nadškofija šteje 15 dosmrtnih in 125 letnih, vkup 140 udov.

14. Razni kraji v Avstriji in ostali Evropi štejejo 16 dosmrtnih, 406 letnih, vkup 422 udov.

15. Amerika šteje 23 dosmrtnih, 2087 letnih, vkup 2110 udov.

16. Afrika in Azija šteje 8 dosmrtnih in 89 letnih, vkup 97 udov.

Mohorjeva družba šteje torej: 1951 dosmrtnih, 76.320 letnih, skupaj torej 78.271 udov.

Leta 1914 izda Mohorjeva družba sledeče knjige:

1. Kakor po navadi, dobe družbeni udje „Koledar“, ki bo nadaljeval zanimive dogodke balkanske vojske. Slovanski narodi na Balkanu so se dvignili in se osvobodili krutega turškega jarma, ki ga jim je bilo naložilo ljudstvo, katero je v kulturi zaostalo skoro za vsem drugim na svetu. Zavist evropskih držav, zlasti Francije in nemški protestantizem, sta kriva, da Avstrija teh naročkov ni mogla že davno osvoboditi. Zdaj so se balkanske države oprostile same. Po šeststoletni noči je prišel dan. Zato nas zanimajo ti dogodki in ljudje bodo povesti, ki nam jih podaja znani rojak, gospod profesor A. Bezenšek v Sofiji, čitali z velikim zanimanjem.

2. Znamenita bo knjiga: „Mesija“, katero je družbi spisal presvitli gospod knezoškof ljubljanski, dr. A. B. Jeglič. Družba je izdala Zgodbe sv. pisma. Naš narod pa potrebuje in pogreša že dolgo, kar se je ljudem v drugih jezikih že davno ponujalo: Življenje Jezusovo. Ekvangeliji so nam znani, ali dandanes hočemo življenje Jezusovo imeti, kakor se

nudba denarja in popraševanje po njem, bi profitirali pri tem vsi, ki iščejo denarja. Mednarodni kapital pa noče zamuditi ugodne prilike, da bi ne narokoval dolžnikom višjih obrestnih mer, zato pa ne spusti zlata iz rok.

Manever mednarodne borzne stranke je tudi bil, da so vrgli v Londonu 4%, na amerikansko denarno veljavno se glaseče avstrijske zakladne listine, ki so jih v decembru lanskega leta razpečali, na denarni trg s 7% ali 7½% obrestno mero. Bil je to manever borz, ki je imel namen, osramotiti Avstrijo in jo pritisniti ob tla. Zakaj se je to zgodilo, še ni jasno. Manever se je pa kolikor toliko ponesrečil, — ker so dosegli zakladni listi v prav kratkem času kurz 98% ter s tem nudili 6% obrestovanje, kar je pa vse eno še zelo veliko. Taki dogodki pa dajejo našemu državnemu kreditu neugodno izpričevalo, — kajti v inozemstvu se vsi stvari vsled tega prav lahko krivo mnenje. Avstrijsko narodno gospodarstvo je pa kljub vsemu temu ugodnejše, kajti v poslednjih dneh so dovolile dunajske banke kitajskim pooblaščenecem posojilo v znesku po 30.000.000 K; vrhu tega se pa pogajajo te banke še z Bolgarijo, ki dobi tudi posojilo v tej visokosti. Avstrija ni tedaj tako revna, kakor se jo skuša v Londonu naslikati in le nerodna finančna tehnika je povzročila take poniževalne dogodiljaje. Na vsak način pa vlada med Dunajem in Londonom silen kontrast. Med tem, ko hočejo tamkaj nekaj milijonov pod najnižjimi kurzi vreči na denarni trg, dovoljuje Avstrija Balkanu svote, ki so desetkrat večje. Bolgarija dobi od Avstrije lepo svoto 30.000.000 K, da poplača z njo stroške, ki jih je imela vsled nakupa nekaterih delov orientalskih železnic. Bolgarija pa rabi okrog 800.000.000 frankov, da pokrije z njimi materialno škodo vojne, opremiti svoje vojaštvo ter izvede v lastni ter pridobljeni deželi gradbe luk, železnic itd. Bolgarija išče posojila v Parizu, toda tamkaj so zelo rezervirani, kakor je pač že manira vseh onih, ki posojujejo denar ter stavijo za pogoj, da se podvržejo dohodki in izdatki Bolgarije finančni kontroli. To bi pa ne pomenilo nič drugega, kakor sekvestracijo kraljevine. V tej le zadregi pa prihaja na pomoč Bolgarom naša država, ki hoče z majhno svoto vsaj omogočiti nadaljevanje pogajanj ter tako zabraniti, da ne pade Bolgarija v žrelo oderuštva. To so pa menda v Parizu zamerali in bržčas bo s tem v zvezi zamahljal na Avstrijo v Londonu.

Naše prireditve.

Maribor.

Danes, dne 15. t. m., se je ob lepem številu društvenikov vršil občni zbor Katoliškega tiskovnega društva. Zbor je vodil društveni predsednik kanonik dr. Matek. Tajnik dr. Lukman in blagajnik dr. Jerovšek sta podala obširna poročila o obsežnem društvenem delovanju. Pri volitvi se je izvolil dosedanjí društveni odbor s predsednikom dr. Matekom na čelu.

Vabimo ob tej priliki pristaše, da v obilnem številu pristopajo kot člani k Katoliškemu tiskovnemu društvu.

Sv. Trojica v Halozah.

Včeraj, dne 14. t. m., je zborovala S. K. Z. pri Sv. Trojici v Halozah. Poročal je državni in deželni poslanec dr. Korošec o štajerski politiki. Na predlog č. g. župnika Vaupotiča se je izreklo poslancem S. K. Z. zaupanje.

Isti dan se je vršilo v prostorih bralnega društva poučno zborovanje Mladeniške zveze, na katerem je govoril tudi dr. Korošec ter polagal mladeničem na srce, da skušajo vse mladeniče dobiti v svoj krog.

Hajdina.

Velika slovesnost se je obhajala včeraj, dne 14. t. m., v Hajdinu pri Ptuj: otvoritev Društvenega doma. V Ptuj v Narodnem domu se slovenskim društvom, ki ne trobijo v liberalni rog, zabranjuje ali vsaj otežkuje prostor za prireditve, za to mora misliti okolica na svoje domove. V Hajdinu stoji prvi, kmalu se začne na levem bregu Drave graditi drugi. Kmet je zaveden in ne žaluje, ako ga liberalci ne mara, ampak se postavi na lastne noge.

Ljudstva je prihitelo od vseh strani jako veliko, toda samo ljudstva, nič gospode, razen duhovnikov in učiteljev. Slavnostni govor je imel prof. dr. Hohnjec, ki je omenjal, da naj bo Hajdinčanom lepa nova zgradba dom katoliške izobrazbe, dom narodne zavesti in dom poštene zabave. V imenu navzočih poslancev Brenčiča in Ozmeča je pozdravil dr. Korošec. Č. g. kaplanu Šketu, ki ima za zgradbo največ zaslug, se je po županu gospodu Slambergerju izročila častna diploma. Vrh tega sta se še igrali jako spretno dve gledališni predstavi.

Šmartno pri Slovenjgradu.

Včeraj, dne 14. t. m., smo obhajali pri nas prav veličastno Konstantinovo slavnost, katero je posebno povečal s svojim krasnim govorom profesor Ivan Vreželj iz Maribora. Kristusova cerkev je zmagovala samo s tem, kar pomenja križ: s trpljenjem, z živo vero v skrivnost križanega Boga, s ponižnostjo in pokorščino; zajemala je svojo moč za vse svoje strašne boje v najsvetejšem zakramentu, ki je živ spomin trpljenja Kristusovega; njen prvi zaščitnik na rimskem cesarskem prestolu je zmagal

prav dobesedno pod zastavo, na kateri je blestelo znamenje svetega križa. Slovenski narod je v hudih bojih, da si pribori svoj prostor na solncu. Tudi njemu velja geslo letošnjega jubilejnega leta: V tem znamenju boš zmagal.

Politični pregled.

Deželni zbori.

„Wiener Zeitung“ priobčuje cesarski patent, s katerim se sklicujejo k zasedanju sledeči dež. zbori: solnograški na dne 17. t. m., nižjeavstrijski, predarlski in tirolski na dne 23. t. m., kranjski na dne 24. t. m., goriško-gradiščanski na dne 1. oktobra t. l. — Glede na gališki deželni zbor odločitev še ni gotova.

Goriški deželni zbor.

Kakor se z gotovostjo poroča, bo imenovan za goriškega deželnega glavarja poslanec in prošt dr. Faidutti, za njegovega namestnika slovenski liberalec dr. Franko.

Delegacije.

Zasedanje delegacij, ki je bilo že pred časom določeno na zadnje mesece letošnjega leta, bo prav kratko. Dnevi sklicanja še sicer niso določeni, toda za gotovo se smatra, da se bo ogrska delegacija sesla še le okrog polovice meseca novembra. Na dnevnem redu letošnjih delegacij bo samo podaljšanje budgetnega leta 1913 do dne 30. junija 1914.

Ogrska.

Grof Andrassy je včeraj, dne 14. t. m., kakor je bilo že dalje časa naznanjeno, formalno ustalovil lastno stranko. Kaj res novega ta stranka za Ogrsko pač ne pomenja. Andrassy obsoja obstrukcijo in zahteva ravnanje po hišnem redu, dalje je Andrassy za delavnost državnega zbora in ne čuti nikakih ostrih opozicionelnih ambicij. Kratko povedano: Nova stranka ni nič drugega, kot sredstvo, ki naj pomaga svojim članom, priti na krmilo, do korit.

Novo zvišanje rekrutnega kontingenta.

Budimpeštanski poročevalec „Neues Wiener Tagblatt“ je izvedel baje iz zelo zanesljivega vira glede bodočega zvišanja rekrutnega kontingenta še sledeče:

Vprašanje zvišanja rekrutnega kontingenta ni prišlo čez štadij predpogajanj. Obe vladi vesta, da namerava vojna uprava na podlagi izkušenj, ki jih bodo zbrali tekom prvega leta zvišanja kontingenta, priti z novimi, večjimi zahtevami, ki so iz ozirov na pripravljenost vojske in na popolno izgradbo obrambne reforme popolnoma upravičena (?). Kolike bodo te zahteve, o tem obstoja več kombinacij, resnici na ljubo pa je treba konstatirati, da danes te zahteve v številkah še niso določene. V tem trenutku se vrše samo interne vojaške razprave med vojnim ministrom in obema domobranskima ministrstvom. Tudi ko je bil honvedski minister baron Haza na Dunaju, so se vršila taka pogajanja. Še le če bodo tale pogajanja končana, bo najbrže predložilo vojno ministristvo obema vladama svoje zvišane zahteve in naloga obeh kabinetov bo, da označita svoje stališče napram tem željam. V poučenih ogrskih krogih mislijo, da se to ne bo zgodilo pred koncem septembra. V naravi stvari je, da se bosta oba kabineta bavila ločeno s temi vprašanji, gotovo pa bo prišlo že prej do razgovora med obema ministrskima predsednikoma, svoje stališče pa bosta oba kabineta kljub temu označila popolnoma ločeno. Tudi skupni ministrski svet se more baviti s tem vprašanjem, če pride na razgovor, samo akademsko in ne more definitivno ničesar sklepati. Več pa niti še merodajni krogi ne vedo.

Na Balkanu.

Ugoden potek pogajanj med Bolgarijo in Turčijo.

Dunaj, dne 13. septembra. Kakor se sliši v tukajšnjih diplomatskih krogih, je potek pogajanj med Bolgarijo in Turčijo ugoden, tako da se lahko pričakuje, da bodo dovedla v prihodnjem tednu do zadovoljivega zaključka.

Carigrad, dne 13. septembra. (K. b.) (Ob 10. uri popoldne.) Od bolgarske strani se izjavlja, da se je v današnji popoldanski seji mirovni pooblaščenec storil velik korak v nadaljnjih pogajanjih med Bolgarijo in Turčijo in to vsled instrukcij, ki so došla včeraj iz Sofije.

Petrograd, dne 13. septembra. (K. b.) Listi objavljajo pogovor z bolgarskim pooblaščenecem, v katerem ta kategorično dementira vesti, da bi se vršila v Carigradu pogajanja za sklenitev zveze med Bolgarijo in Turčijo.

Carigrad, dne 13. septembra. Današnja bolgarsko-turška mirovna pogajanja so trajala dve in pol uri. Oficijski komunikacije se glasi: Izmenjavali so se nazori glede vprašanja meja. Z zadovoljstvom se zamore konstatirati, da se vedno bolj bliža sporazum, ki zadovoljuje oba dela. Po seji se je izjavil nek bolgarski delegat: Mogoče je, da bo že prihodnja seja, v pondeljek, ob 3. uri popoldne, prinesla sporazum. Sporno je še vprašanje glede Dimotike in Lozengrada. Turški delegatje so pa mnenja, da pred četrtkom ne bo prišlo do sporazuma.

Najnovejše.

Po najnovejših poročilih iz Carigrada in Sofije se mirovna pogajanja med obema državama ugodno razvijajo in je veliko prepornih točk že rešenih. Kakor vsa znamenja kažejo, bodo pogajanja dovedla do sklepa miru. Da Bolgarija tega sklepa ne bo vesela, je gotovo, toda pomagati si ne more. Zapuščena od vseh, se pri svoji grozni onemoglosti ne more upirati odločno turškim zahtevam.

Srbija in Črnogora.

Nemški listi pišejo prav mnogo o nekem sporu, ki naj bi obstojal med Srbijo in Črnogoro. Ali sporna vprašanja, oziroma nerešena vprašanja so neizogibna, sicer bi ne bilo treba zunanjih ministrstev, spora pa med Srbijo in Črnogoro ni. O tem nas poučuje tudi najnovejša brzojavka s Cetinja, ki pravi:

Odgoditev mejnega vprašanja med Srbijo in Črnogoro je pripisovati veliki obojestranski trudnosti. Vsa tozadevna vprašanja se bodo rešila brez vsakega posredovanja med obema državama samima in tudi pozneje bodo ostali medsebojni odnosi prijateljski in bratski, kakor so bili do sedaj. Črnogorska vlada se bo trudila na vso moč, da omogoči vspešno rešitev tega vprašanja in upa na podporo in dobro voljo Srbije.

Kakor zatrjuje neka druga brzojavka iz Cetinja, tvori glavne težkoče v mejnem vprašanju med Srbijo in Črnogoro dejstvo, da zahteva Srbija kot kompenzacijo za prepustitev večjih pokrajin, da odstopi Črnogora Srbiji pristanišče Bar za gotovo vrsto let proti primerni odškodnini. Črnogora je morala to ponudbo do sedaj odklanjati, ker je zgradbo pristanišča Bar oddala v najem že italijanskim koncesionarjem, s katerimi pa se do sedaj še ni posrežilo podreti pogodbe.

Raznoterosti.

Sedanje stanje kardinalskega kolegija. — S smrtjo kardinala Vives y Tuto se je skrčilo število članov kardinalskega kolegija na 59, od katerih jih je bilo 25 imenovanih od papeža Leona XIII. 32 od Pija IX., in eden od Pija IX.; eden je pa in peto rezerviran. Število kardinalov-diaconov znaša sedaj 6, od katerih sta dva neitalijana. Kardinalov-mašnikov je 46, med temi 24 neitalijanov, in pa pet kardinalov-škofov, ki so vsi Italijani. Španijo zastopa sedaj še 5 kardinalov v zboru kardinalov. V kuriji so sedaj še 3 kardinali inozemci in sicer: Merry del Val, Billot in van Rossum. Kardinal Vives, ki je bil 60 let star, je zavzemal 49. mesto glede starosti v najvišjem cerkvenemu senatu, v kardinalskem zboru. Eminenca Vives je 41. kardinal, ki se je pod pontifikatom papeža Pija IX. preselil v večnost in 3. v tem letu; pred njim sta umrla dunajski kardinal dr. Nagl dne 4. februarja t. l. in Resphigi dne 22. marca 1913. Od desetih istočasno s kardinalom Vivesom v konzistoriju dne 19. junija 1899 imenovanih kardinalov še sedaj živijo 4 kardinali: Richelmy, nadškof v Turinu, Francesco Nava, nadškof v Kataniji, Della Volpe in Cassetta. Nemške sestre od sv. križa so izgubile s smrtjo kardinala Vivesa svojega protektorja. Morda bo pokopan Vives y Tuto v Frascati ob strani umrlega kapucinskega kardinala Massaje.

Poslanec dr. Pacak zbolel na smrt. Kutnahora, dne 13. septembra. Bivši minister, poslanec dr. Pacak, je zbolel na smrt.

Za vsako naše društvo in družbo, za vsako našo šolo, za vsako naše županstvo in pisarno, za vsak naš dom naročite v trajen spomin posvetitve ljudstva Brezmadežni ob priliki katoliškega shoda veliko trobarvno podobo Brezmadežne z besedilom posvetitve. Cena veliki umetniški podobi skupno s poštnino samo 1 K. Naročite več podob skupaj! Naročila sprejema pisarna katoliškega shoda v Ljubljani, Ljudski dom. Prodajajo se pa tudi v tiskarni sv. Cirila v Mariboru in v trgovini Goričar in Leskovšek v Celju.

Razveseljiva vest. Iz Št. Ruperta pri Velikovecu prihaja razveseljiva vest: radi tamošnje „Narodne šole“ se je dosegel sporazum med Ciril-Metodovo družbo in Slovensko Stražo. Šola je bila v nevarnosti, da radi velikih sporov preneha. Dve leti so že trajala pogajanja in sedaj se je vendar dosegel sporazum. Na šoli ostanejo šolske sestre, katerim da Ciril-Metodova družba šolo za 15 let v najem. Stroške za vzdrževanje si delita Slovenska Straža in pa Ciril-Metodova družba. Prva da sedem desetlin, druga tri desetine. Ob Vseh svetih otvorijo šolske sestre tudi gospodinjsko šolo za šoli odrasle deklice. Prvi tečaj bo trajal od dne 1. novembra do dne 1. maja in drugi od dne 1. maja do dne 1. novembra. Da se je na ta način zagotovil obstanek te prepotrebne slovenske šole, mora res vsakega Slovenca odkrito veseliti.

Pl. Pantz se združil z agrarci. Včeraj, dne 14. t. m., sta imela „nemška agrarna stranka“ na Štajerskem in Pantzev „nemški centrum“ v St. Mihaelu na Zgornjem Štajerskem skupno posvetovanje, na katerem sta konstatirala istovetnost programatičnih točk in sklenila prirediti dne 28. t. m. v protest proti Hohenblumovem kmečkemu shodu v Gradcu poseben kmečki shod v St. Mihaelu.

Prisega na — češplje. Ljubljanski „Dan“ od 11. t. m. prinaša sledečo zanimivost od otvoritve

nemške planinske kočje „Marburger Hütte“ na Pohorju. Koncem slavnostnega govora, ki je bil silno patetičen, je dvignil gospod govornik desno roko proti nebu in govoril prisego: „Bei den deutschen Eichen des deutschen Bachern schwören wir deutsche Treue dem deutschen Vaterlande!“ Malo nižje je stal nek mož, ki se je mugal govornikovi navnošnosti, v kateri je isti imenoval češplje za hraste in je dejal: „Is jo nur a Tschwetschigenpam!“ Gospod govornik se je ozrl proti nebu in se je prepričal, da je res prisegel pri — češpljah nemško zvestobo. Poslušalci so bili vsled te „prisega“ baje tako ginjeni, da so se samega krohotanja kar valjali. Leta bodo prešla, legenda o prisegi na češplje pa ne bo prešla...

Spar- & Creditverein für Marburg und Umgebung je silno galanten denarni zavod. Tja zahaja namreč precej slovenskih strank, ki nosijo nalogat svoje prihranke. In gospodje pri „Credit- und Sparverein“ znajo slovenski prav dobro. Zgodilo se pa je, da je te dni prišel v pisarno mož, ki je zahteval podpis slovenske izbrisne pobotnice. To pa seveda gospodom ni bilo prav. Rekli so, da slovenskih ne podpisujejo, če tudi kmet nemških ne razume. A zraven kmeta pa je stala preprosta kmetica, ki tudi ni umela nemščine, toda prišla je plačevati obresti, in gospodje so znali slovenski, dočim so kmeta odpravili, češ, plačaj 7 K, pa ti damo nemško izbrisno pobotnico. Gospodje namreč najbrže ne vedo, da pripomore slovenska mariborska okolica več kot precej Creditverein do dobička. Kmetje! Ali v Mariboru nimamo slovenskega denarnega zavoda?! Ali je potem treba, vsiljevati se Nemcem, ki vas žulijo povsod in pritiskajo, nazadnje pa še nastopajo proti vam, kakor da niste ljudje? Zapomnimo si to!

Sokolski cvetlični dan — prepovedan. Za večerajšnje nedeljo je imela Slovenska sokolska zveza napovedan sokolski cvetlični dan po celem Slovenskem. Izkupiček je bil namenjen sokolstvu. V četrtek ali petek je pa dobilo predsedstvo zveze odlok kranjske deželne vlade, v katerem notranje ministrstvo prepoveduje obdržanje cvetličnega dneva, ker zbirka ni namenjena v take namene, da bi bilo za ujo upravičeno javno nabiranje.

25letnica mature. Danes dne 15. t. m. so obhajali v Mariboru abiturienti mariborske gimnazije iz leta 1888 25letnico mature. Ob pol 9. uri se je sluzila v nekdanji gimnazijski cerkvi sv. Alojzija služba božja za ranjke tovariše. Opoldne je bil v hotelu „nadvojvoda Ivan“ prijateljski sestanek. Popoldan so bili izleti. Udeležili so se sestanka gospodje: P. Gregor, župnik pri Sv. Venceslu nad Slov. Bistrico; J. Jodl, župnik na Polzei; J. Kardinar, profesor v Celju; dr. A. Lukeschitsch, zdravnik na Nižje-Avstrijskem; J. Medvešek, župnik v Tinjah; dr. Mühlner H., zdravnik na Nižje-Avstrijskem; A. Podvinski, župnik na Remšniku; F. Repolusk, župnik pri St. Vidu pri Slovenjgradcu; dr. A. Satter, zdravnik, Sv. Križ pri Waasenu; J. Stebih, zasebnik na Humu pri Ormožu; J. Weixl, župnik pri Sv. Križu na Murskem polju; dr. J. Žolgar, dvorni svetnik na Dunaju. Izmed nekdanjih kolegov jih je umrlo pet, dva pa nista prišla, ker sta bila zadržana, namreč misijonar V. Vogrine in A. Granner, dež. sodni svetnik v Feldbachu.

Grofica Meran †. V četrtek, dne 11. t. m., je umrla v Grundsee grofica Tereza Meran, stara 78 let. Ranjka je bila poročena z grofom Franc Meranom, ki je umrl 1891 in je bil sin nadvojvode Ivana iz njegovega zakona s hčerko Ano poštarja Plohl v Grundsee. Najstarejša hčerka pokojne, grofica Ana, je poročena v drugem zakonu z majorjem Radejem, sinom našega prvoboritelja Radeja.

Evharistična slavnost na Dunaju. (Včeraj, 14. t. m., se je vršila na Dunaju slavnost obletnice lanskega svetovnega evharističnega kongresa. V XX. dunajskem okraju so položili temelj evharistični spominski cerkvi. Slovesnosti je prisostvoval tudi naš cesar.

Manevri na Češkem. Danes dne 15. t. m., se začnejo na južno-vshodnem Češkem veliki cesarski manevri. Severnemu oddelku poveljuje general pl. Brudermann, južnemu nasprotnemu pa general pl. Auffenberg.

Bolgarska slovnica za Slovence, čitanka s slovensko-bolgarskimi razgovori, sestavil profesor A. Bezenšek v Sofiji. Cena K 1.40, s poštnino K 1.65. — Knjiga je namenjena onim Slovincem, ki se žele seznaniti z bolgarskim jezikom teoretično ali praktično. A posebno prednost jej daje to, da je postavljen v bolgarskih besedah naglas, ako se ta razločuje od naglasa v slovenskih besedah. Kratka čitanka, pridjana slovnici, obsega zanimive spise iz zgodovine, zemljepisja in državnega ustrojstva Bolgarije in Balkana. Slovensko-bolgarski razgovori služijo za razne potrebe v javnem občevarju, na potovanju itd. Na kraju je priloženih 5 tablic s cirilsko pisavo. V knjigi se nahaja na kratko vse, kar je potrebno za priučenje bolgarščine. Naročila sprejema pisatelj profesor Anton Bezenšek v Sofiji. (Na prodaj je pa tudi v slovenskih knjigarnah v Ljubljani, Mariboru, Celju, Gorici, Trstu in še tudi po drugod.)

Strokovni tečaj za občinske redarje. Na zborovanju državne policije v Opavi je bil med drugim sprejet predlog, da se tudi za občinske redarje uvedejo strokovni tečaji, kakor se že prirejajo za državno policijo in orožništvo. Stvar naj bi podpirala

država. V šlezkem deželnem odboru so že sestavili učni načrt za take tečaje in proračun stroškov.

Dve nesreči. Nesreča pri električnih zgradbah v Fali.

Fala, 13. sept.
Včeraj, dne 12. t. m., se je med 11. in 12. hro predpoldne pripetila tukaj pri električnih napravah velika nesreča. Pri gradbi nekega odra za montiranje in transport prvega caissona na desnem bregu, se je ogrodje nenadoma porušilo in je podkopal pod seboj osem delavcev. Okrog 12 drugih delavcev, ki so tudi delali na onem odru, se je še lahko rešilo. Od onih osem delavcev jih je bilo pet težko poškodovanih in sicer: Jožef Hörner, kateremu je zlomilo levo nogo, Simonu Svoršniku je hudo poškodovalo levo nogo, Karol Strohmaier je zadobil težke poškodbe, Karolu Straussu je poškodovalo roko in nogo in istotako Antonu Polančiču. Vsi ti se nahajajo v mariborski bolnišnici. Polančič je doma iz Rošpaha, Svoršnik iz Zg. Boča.

O vzroku te nesreče krožijo različne vesti. Upamo, da bo oblast natančno preiskala zadevo in poklicala krivca, da se bo zagovarjal.

Nesreča na mariborski postaji.

Nesreča sledi nesreči. V petek nesreča na Fali, včeraj nesreča na mariborski postaji. Včerajšnja nesreča je sicer minila brez občutnejše telesne poškodbe katerega človeka, vendar je pa materialna škoda precejšnja. Nesreča se je zgodila tako-le: Ko je vozil ob 4.20 popoldne proti postaji vsakdanji redni osebni vlak iz Gradca, je zapustil postajo neki tovorni vlak. Pod prehodom ob zgornjem delu postaje, ki pelje proti vili Alwies, sta se vlaka srečala. K nesreči je pa osebni vlak privozil do premikališča še predno je zavozil tovorni vlak z vsemi svojimi vozovi na izhodni tir. Tako se je zgodilo, da je stroj osebne vlaka zavozil v zadnje vozove tovornega vlaka, katerega je potiskal neki stroj. Dva prazna vozova sta bila razbita; tretji, zadnji pred strojem, obložen z žitnimi vrečami, je pa vsled trčenja skočil iz tira. Osebni vlak, katerega stroj je seveda tudi precej trpel, ni mogel naprej. Potniki so morali izstopiti in so šli peš na kolodvor. Tudi razbite vozove tovornega vlaka so spravili proč. Največ časa je še trajalo, da so spravili omenjeni naloženi tovorni voz zopet na tir. Še ekspresni vlak, ki pripelje krog petih v Maribor, ni mogel takoj na postajo. Čakal pa ni dolgo in promet je bil zopet urejen.

Težje ranjen pri nesreči ni bil nihče, samo male praske in male bunke so dobili nekateri potniki vsled sunka, ki ga je povzročilo trčenje.

Kakor pravijo, se je nesreča pripetila, ker je kazalo železniško znamenje na „odprto“, a je bilo to prezgodaj, ker tovorni vlak še ni odpeljal.

Na dalnjem vshodu.

Iz dalnjega vshoda prihajajo grozeče vesti. — Odnosaji med Kitajsko in Japonsko so postali kar na mah taki, da je nevarnost nove vojske pred durmi. Sicer je pa javna tajnost, da išče Japonska že dalje časa sem prilike, da bi povzročila konflikt s Kitajsko, ker upa s tem doseči novih ozemelj za kolonizacijo. Radi tega se tudi položaj, povzročen po krvavih dogodkih v Nankingu, tako hitro razvija.

Prejšnji teden je bilo ubitih nekaj Japoncev, ki so se bojevali v vrstah vstašev pri Nankingu in danes je že zasidran oddelek japonskega vojnega brodoma pred Nankinom, ki je takorekoč srce Kitajske. Dogodki v Nankingu so sedaj dobrodošel povod Japoncem, da udarijo po kitajski republiki.

Japonska je že dalje časa iskala ugodne prilike, da bi utemeljila svoj vojni pohod in je pripravljena, da se reši vprašanje Mandžurije na način, ki ji najbolj ugaja in zdi se, da se je tozadevno sporazumela tudi z Rusijo. Iz oficijozne petrograjske brojavke je sklepati, da se bo z vprašanjem glede Mandžurije rešilo tudi vprašanje glede Mongolije. Torej japonsko-ruska zveza zoper Kitajsko. Mongolijo Rusom, Mandžurijo in nekaj ozemlja ob zalivu reke Jangtsekianga Japoncem! Stojimo torej tik pred novo japonsko-kitajsko vojsko, v katero bo posegla tudi Rusija, morda še celo Angleška.

Vshodnjeazijsko vprašanje je velikanske važnosti tudi za one velesile, ki politično sicer niso zainteresirane na dalnjem vshodu, ker bo prineslo izpremembo v političnem, vojaškem in gospodarskem ravnotežju v Evropi.

Štajersko.

Študenti pri Mariboru. (Žena zabodla z nožem svojega moža.) V petek popoldne je prišlo do spora med zakonskima Antonom in Olgo Berleg. Poslednja je imela ljubavno razmerje z nekim Novakom in je bila vrhu tega udana pijančevanju ter znana kot zelo nasilna ženska. Ker ji je mož predbacival njeno nepošteno obnašanje, je nastal prepir. V jezici požene mož za ženo stolček, ki jo pa ni zadel. Žena zgrabi za nož ter ga od zadaj porine možu med pleča. Ranjena so tudi pljuča. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v mariborsko bolnišnico, kjer so konstatirali težko poškodbo. Zločinka se je sama javila.

Slov. Bistrica. V nedeljo, dne 14. t. m., dop., ob 10. uri, je tukaj umrl Stefan Cvahte, star Radeckijev veteran. Star je bil 80 let. Udeležil se je treh bitk na Laškem. Bil je zvest Slovenec in katoličan. Pogreb je jutri v torek dopoldne. Svetila pokojniku večna luč!

Celje. Včerajšnje nedeljo se je Marijina cerkev zopet otvorila za božjo službo. Cerkev je okusno preslikana in prenovljena ter napravi na opazovalca prav ugoden utis. Po večmesečnem presledku se je včeraj prvič v njej opravila sv. daritev, katero je ob veliki asistenci daroval m. g. opat Ogradi. Nekdanji pridigar pri tej cerkvi profesor dr. Hohnjec je imel cerkveni govor, v katerem je razpravljal pomen letošnjega Konstantinovega jubileja za katoliško cerkev in evropsko kulturo ter s prisrčnimi besedami vnel k zvestobi do Kristusa in katoliške cerkve in do Marije, ki je mati katoliške cerkve, pa tudi posameznega kristjana. Ob tej priliki je tudi prvič nastopil novi cerkveni zbor, ki je pod spretnim Richterjevim vodstvom pel prav dobro. Naj bi nadaljeval tako dobro, kakor je začel!

Gornjigrad. Učiteljski Fischer je moral iti na opazovalni oddelek, ker se mu je vsled preobilo zavžitega morfija jela mešati pamet. Skoda naidebnega mladeniča, ker je bil milega značaja in še trdnost verskega prepričanja, ako ne bi doštudiral. — Na Sokalski šoli, katero je Fischer v zadnjem času izvrstno naslikal, se le dvakrat na teden vrši pouk zaradi prepričlega obiska. Ob lepem vremenu naši hribovec doma potrebujejo otroke pri delu. — Vesele strokovne družbe je dobro uspela, le škoda, da odbor ne prepreči plesa, ki nikakor ne pristaja društvu, ki hoče ostati na krščanski podlagi. Upajmo, da se v bodoče goje le govori, petje in godba v presledkih, a brez plesa!

Sv. Križ pri Slatini. Tukaj se je od dne 12. do dne 14. septembra vršila tridnevica v čast sv. križu in se je končala z veliko slavnostjo v nedeljo popoldne. Govorila sta radečki župnik g. Hiersche in mariborski profesor dr. Kovarčič.

Šoštanjski okraj. Po velikem trudu in samozatajevanju ter mnogostranskih prošnjah se je vendar posrečila poslanec dr. Verstovšek, katerega je zvesto podpiral poslanec dr. Korošec, popolna asanacija šoštanske pošojnice. Nad 400 kmetov je rešenih gospodarskega poloma. Z hvaležnostjo ti zdaj govorijo le o poslancih S. K. Z., ki so jih rešili. A razni celjski liberalni advokatje, na čelu dr. Kukovec, delajo pa kisle obraze, da so jim ušli lepi služki, na katere so upali pri raznih konkurzi. V zahvalo za to, da je dr. Verstovšek poleg prizadetih kmetov rešil trenutno tudi liberalno Zadržno zvezo v Celju, ga bodo seveda zopet, kakor po navadi, — razni Lesničarji in Spindlerji napadali. Sicer pa to nič ne de, ker vemo, da se dr. Verstovšek in tudi velika večina spodnještajerskega ljudstva za te napade tako malo zmeni, kot za lanski sneg.

Rečica ob Savinji. (Trški občinski odbor v Rečici je imenoval mozirskega nadučitelja gospoda Praprotnika zaradi njegovega delovanja v prid sadjereji za častnega občana. Čestitamo!

Dobje. Dne 13. t. m. so prijeli tukaj Matija Pahernika, rojenega leta 1847, pristojnega v mariborsko okolico, ravno ko je hotel pri posestniku Matježu (Gučku) odnesti obleko in žepno uro ter še več drugih reči; ranil je tudi omenjenega posestnika z nožem na prsih, ker ga je hotel prijati. Tudi drugim se je z nožem postavil po robu.

Primorsko.

Konjereja na Goriškem. Da povzdigne konjerejo na Goriškem, priredi vlada dne 22. septembra premiranje lahkih konj v Gradišcu, dne 23. septembra pa za težke konje v Tolminu. Darila se gibajo med 30 do 100 K, razen tega pa dobe gospodarji še tudi srebrne kolajne. Tako odlikovani konji se ne bodo smeli prodati izven dežele, razen če dovoli tole vodstvo žrebčarne v Gradcu v sporazumu z odborom za konjerejo.

Razgled po svetu.

Cesar Viljem v avstrijski Šleziji. Vsled povabila šlezkega deželnega predsednika grofa Larisch-Monnicha se je cesar Viljem pripeljal dne 14. t. m. na Larischev grad Solza pri Karwinu, da se udeleži lova na fazane. Potem se cesar Viljem z avtomobilom zopet odpelje in bo mimogrede obiskal poselnika kneza Ličnovskega. Varnostne odredbe so se poverile policiji v Moravskih Orlicah.

Hidroplan na Vrbskem jezeru. Dne 23., 24. in 25. avgusta je imel ob Vrbskem jezeru poizkušnje z letalnim strojem inženir Hold. Letalni stroj ima namesto običajnih koles spodaj dva čolnička in se tako spusti na vodo in z vode dvigne zopet v zrak. Za to ima ime hidroplan (letalni stroj za na vodo). Vsi poleti so se posrečili. V nedeljo, dne 31. avgusta, je inženir Hold namesto čolničkov pritril na letalni stroj kolesa in je poletel z njim visoko preko Celovca. V sredo, dne 3. septembra, je ob prav ugodnem vremenu boletel proti Dunajskemu Novemu mestu.

Kaznjenci zadavili svojega tovariša. V katalški državni kaznilnici na Ruskem Poljskem so jetniki zadavili bivšega pomočnika ruskega generala Tolmaczeva, ki je bil obsojen zaradi poverjenja 170 tisoč rubljev.

Odba se služba cerkovnika in organista

pri sv. Roku na Salah pri
Slovenjgradu z 1. okt. t. l.
Prednost imajo obrtniki.

Dva mala dijaka
sprejme po ceni S. Učar,
narodni brivec, Maribor, Ko-
roška cesta. 185

Dve dijakinji ali
dva dijaka se sprejmeta na
stan in hrano. Vesno nad-
zorstvo. Zračno in mirno. V-
prašati je A. Porekar, Maribor
Prečna ulica (Quergasse) 3,
II. nadst. 186

Pozor! Ker se nagiba sezona h koncu
opozarjam cenjeno občinstvo
na **nečuvno nizke** cene vsch **poletnih**
obuval, posebno sandal in platne-
nih čevljev. — Naj nihče ne zamudi ugodni.
prilike. Naročila od zunaj se izvrše točno in pocene

ŠTEFAN STRAŠEK prva največja zaloga
obuval v Celju, Schmidgasse šte. 3.

Belilnica voska, obrt medu in voščenin
Franc Cvilak, Slov. Bistrica

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu.
Zaloga kapljenega in precejenega me-
du, medice in medenjakov. Zaloga ru-
menega in obledenega voska, vošče-
nih sveč, voščenih svitkov, stearino-
vih, cerkvenih in namiznih sveč v
vsaki velikosti. 94

M. Zabukošek

krojaški mojster v Celju
priporoča veleč. duhovščini svoj

**modni salon
za gospode,**

ki se nahaja v novi po-
sojilnični hiši na Ringu.

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita,
mejnice, sohe za plote, cevi za kanale in druga
dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala
Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Prevzetje

lekarne „Pri zamorcu“
Maribor, Glavni trg šte. 3.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem prevzel lekarno
g. E. Taborsky-a, ter isto s svežimi lekarniškimi potreb-
ščinami, s tu- in inozemskimi specialitetami bogato založil.

Prosi in se priporoča za mnogobrojni obisk

Dragotin Raymann, lastnik lekarne
„Pri zamorcu“ Maribor - Glavni trg šte. 3.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh
se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.
(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani . . . 4-
14 karatne zlate ure za gospode . . . 40-
Srebrne ure . . . K 6:50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi . . . 9:50
Pristne tula ure dvojno pokrovo . . . 13-
Ploščnate ure iz kovine . . . 6-
Srebrni pancer-verižice . . . 2-
14 karatne zlate verižice . . . 20-
Amerikanske zlate double-ure . . . 10-
Goldin Roskopf ure . . . 4-
Prave železničarske Roskopf-patent.
Prava nikeln. točno na min. idoč . . . K 5-
14 karatne zlate ženske ure . . . 19-
Viseče stenske ure na nihala . . . 10:80
Kuhinjske ure . . . 2:40
Budilke . . . 3-
Budilke z dvojnim zvonom . . . 8:50

A. Kiffman, Maribor M. 49

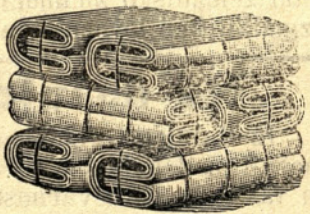
Velika tovarniška zaloga ur, zlat in srebro.

Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje
Narodni dom

priporoča bogato zalogo
manufakturnega in mod-
nega blaga, posebno kras-
ne novosti za ženske in
moške obleke po zelo
znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Štajerske slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko
žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik R. Diehl.

Loterijske številke.

Trst	10. septembra 1913	63	18	28	19	65
Dunaj	13. septembra „	86	2	44	83	49

Naznanilo otvoritve.

Cenjenemu občinstvu mesta Maribora in okolice javljam,
da sem prenovil in prevzel prostore trgovine gospoda Jos.
Reichenberga **v Koroški cesti št. 7**
(zraven Cirilove Tiskarne) ter nadalje izvršujem

trgovino s specerijskim blagom,
s potrebščinami za vojaštvo ter
s perilom za delavstvo.

Prizadevajoč si postreči cenjenim odjemalcem le s
svežim in dobrim blagom, prosim za obilen obisk
z odličnim spoštovanjem **Jos. Reichenberga naslednik**

Karl Puch, Maribor

Koroška cesta 7.

176

Karol Tratnik

se priporoča kot

špecialist v izdelovanju
cerkvenega orodja in
cerkvene posode kot
monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhof-
gasse 3.

Najboljši in
najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna.
Solidna postrežba. 95

Demetrij Glumac

Glav. delavnica: **bakrar** Podružnica:
Maribor, Ptuj,

Kasarska ulica 9 Sarnitzgasse 11

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kot
montiranje parnih kotlov za parne stroje barvarnic, belilnic,
tovarn za usnje in sveče, za parne in vodovodne naprave
v bakru in železu.

Perilni kotli in kotli za žganje vedno v zalogi. Peronos-
pora brizgalnico lastnega izdelka Kupujem po najvišji
ceni staro kovino, baker, medenino in cin.

Popravila vsake vrste točno in zelo po ceni. 98

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
z neomejeno zavezo

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se
pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. poizh. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in
poroštvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri
drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje
za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V
uradnih urah se sprejema in **izplačuje denar.**
Pojasnila se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do
12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).